

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ κ. ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΟΡΡΑΝΤΟ ΚΑΛΙ. Στην πρωτοβουλία του άκαταπόνητου διευθυντού του Ιταλικού Ινστιτούτου κ. Άλμπερτί χρωστούμε την οργάνωσι τής άτομικής έκθέσεως του Ιταλού ζωγράφου Κορράντο Κάλι, που λογαριάζεται σαν ένας από τους δυναμικώτερους κι' αντιπροσωπευτικώτερους συγχρόνους καλλιτέχνας τής χώρας του.

Ο Κάλι είναι ένας λάτρης του άρχαιου κόσμου, του ελληνικού κυρίως. Το Δωδεκάθεο του Όλυμπου, ο Όδυσσεύς, ο Διογένης, ο Νάρκισσος, ο Όρφεύς, τόσο άλλοι ήμῖθεσι και ήρωες μυθολογικοί του ένέπνευσαν συνθέσεις που έχουν κάτι από την πλαστικότητα και την αδρότητα των άριστουργημάτων τής Αναγεννήσεως, από τα όποια πολλά έχει ώφεληθή, καθώς κι' από του Γκοέκε κι' άλλων διδασκάλων την πολύτιμη κληρονομιά.

Συνεχιστής τής παραδόσεως ο Ιταλός καλλιτέχνης, δέν έπαψε ώστόσο ν' αναζητάη νέους έκφραστικούς τρόπους. Μιά σειρά πινάκων του με άφαιρετικό χαρακτήρα εξαφινίζει τον έπισκέπτη που έχάρηκε στην κυρία αίθουσα πινάκες με τις πλαστικές άρετές ένός Λεονάρντο Νταβίντσι: Σε μία λείαν επίφάνεια, όπου καμιά πινελιά δέν διακρίνεται, άποτυπώματα τσακισμένου χαρτονιού, ξερών φύλων και λουλουδιών, σχήματα συμβολικά, που προφανώς έχουν γίνει με την μέθοδο τής αερογραφίας, άποκαλύπτουν μιάν έντελώς διαφορετική πτυχή του ταλέντου του. Άλλά όσο κι' αν ώρισμένα άπ' αυτά — ιδίως οί «Δαίμονες τής άνοξίσεως» — άποτελούν άξιόλογα έπιτεύγματα, τό καθευτό έργο του Κάλι είναι εκείνο που του ένέπνευσε τό αισθητικό ιδεώδες τής Αναγεννήσεως. Έμās, που θεωρούμε και σαν δικό μας τό μεγάλο φίλο του ένθνικού μας ποιητού, τον Ούγο Φώσκολο, μάς συγκινούν ιδιαιτέρως τα σχέδια που ο Ιταλός καλλιτέχνης έχει φιλοτεχνήσει για την εικονογράψι των ποιημάτων του. Έξ άλλου, αυτά είναι κι' από τα σημαντικώτερα κομμάτια τής έκθέσεως: έχουν έξαιρετη φόρμα, φίνια γραμμική, διακοσμητικά εύρηματα πρωτότυπα και χαριτωμένα παιχνίδια του φωτός και τής σκιάς.

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΝΕΩΝ. Μιά συντροφιά νέων καλλιτεχνών που έχει, χωρίς άμφιβολία, πολλές ικανότητες και δυνατότητες, οργάνωσε στις αίθουσες του Γαλλικού Ινστιτούτου την Α' «Συναδελφική» έκθεσί της. Διακόσια πενήντα έργα ζωγραφικής, γλυπτικής, διακοσμητικής και χαρακτικής περιλαμβάνει ή ένδιαφέρουσα αυτή έκθεση, που έχει τον τίτλο «Πανελλαδική Έκθεση Νέων». Σπουδασταί τής ΑΣΚΤ, του Μ. Πολυτεχνείου, των ΕΣΚΤ, του Άθηναικού Τεχνολογικού Ινστιτούτου, των Σχολών Ηλιάδη, Βλαχοπούλου, Σαρφιανού, Σικελιώτη και του Έργαστηρίου Κεραμικής ΧΕΝ είναι οί περισσότεροι έκθέται. Υπάρχουν κ' έργα αυτοδιδάκτων καθώς και σπουδαστών τής Α.Β.Ο., των έργαστηρίων Άντρέ Λότ, Δ. Πελεκάση. Άνωτ. Σχολή Κινηματογράφου, Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. ά.

Μολονότι δέν λείπουν τα έργα που μαρτυρούν έπίδρασι ή και άδυναμίες έκφραστικές, ή έντύπωσις που άποκαλύζει ο έπισκέπτης από την νεανική αυτή έκθεσι, είναι περισσότερο από άγαθή. Αυτά τα παιδιά,

που μόλις άφησαν τα θρανία των σπουδών ή που είναι άκόμη μαθητευόμενα, φτάνουν συχνά σ' έξαιρετα έπιτεύγματα, τέτοια που θα ζηλεύανε και ώριμοι τεχνίται.

Είναι, δυστυχώς, αδύνατον, από έλλειψι χώρου να κάμουμε μιá λεπτομερή θεώρησι των έκθεμάτων, ώστόσο δέν θα έπρεπε να κλείσουμε τό σημείωμά μας χωρίς ν' αναφέρουμε κάποια έργα που ξεχωρίζουν: Η «Φυγή» κι' ο «Βομβαρδισμός» του Γεωρ. Βογιατζή είναι δυό πινάκες γεμάτοι δύναμι, καθώς κ' οί «Συνθέσεις» του Κώστα Γεωργίου, ή υπ' άριθ. 32 ιδίως. Ο γνωστός από την Πανελληνιο κ.λπ. Δημ. Μυταράς συμμετέχει με τρία καλοχτισμένα πρωτοποριακά έργα του. Δίκαια τό ένα άπ' αυτά πήρε τό Α' βραβείο. Η «Σύνθεσις» τής Άλίκης Άθανασίου, τό «Νυκτερινό» τής Τζούλιας Άνδρειαδου (που δέν άπολησμόνησε τό δασκαλό τής Άντρέ Λότ), τό «Πορτραίτο» άριθ. 11 τής Στέλλας Άνδρουλιδάκη, ή «Σύνθεσις με τοίχους» άριθ. 14 και ο «Άρδηττός» του Χρ. Άποστολίδη, τό «Κομμάτι» του Λάζ. Βασιλειάδη, τ' «Άγρόσπιτα» του Άντώνη Γκαίνου, ή «Σύνθεσις» του Γ. Δημητρακοπούλου, τό «Έσωτερικό» τής Λυδίας Δρόσου, οί «Φιγούρες τής Νανας Ήσαϊα, ή «Γέφυρα» του Παλ. Θεολόγου, τό «Έξέφωτο» του Ήλια Θλιμμένου, ή «Σύνθεσις» του Σαρ. Καραβούζη, τό «Σπίτια» τής Μαρ. Λαμπροπούλου, ή «Σύνθεσις» τής Άλίκης Μπογδάνου που προφανώς είχε δασκαλο τον Τέση, τό «Τοπίο» 109 του Ίω. Παπανελόπουλου, ή «Μηχανή» του Φ. Σαρρή, ή «Συγκέντρωσι με φυσαρμόνικα» του Τ. Σιδέρη, ή «Υδρα» 122 του Δημ. Σκουλάκη κ' ή «Νατύρ Μόρτ» τής Μαρίας Τζανή είναι από τα πιό εύπρόσδεκτα κομμάτια τής έκθέσεως — και τα πιό συγχρονισμένα. Ιδιαίτερη έντύπωσι κάνουν: ή «Σύνθεσις» 60 του Ήλια Δεκουλάκου, τα «Τοπία» 92 και 93 τής Δάφνης Κωστοπούλου, οί δυό συνθέσεις του Μπάμπη Ρετζεποπούλου, και τα «Λουλούδια» τής Λίλας Συμεωνάκη, έργα πλούσια σε ζωγραφικούς χυμούς. Πενιχρή είναι ή συμβολή των γλυπτών στην Έκθεσι. Από τα 9 έκθέματα ξεχωρίζει τό βραβευμένο «Κεφάλι» του Μιλτ. Γαρίδη, που ώστόσο θυμίζει άόριστα τον Άπάρτη, στού όποιου τό εργαστήριό έχει προφανώς φοιτήσει ο νέος γλύπτης.

Άπό τα πολλά — και αρκετά άξιόπρόδεκτα — διακοσμητικά αναφέρω τή βραβευμένη «Μακέττα δίσκου» του Χρ. Άποστολίδη, τό «Ματωμένο γάμο» του Αίμ. Γαβριηλίδου, τα κεραμικά του Κ. Γεωργίου, τα τρία σκηνογραφικά του αυτοδιδάκτου Γιάννη Κόκκου, τον «Άγιο Ίωάννη» του Γ. Μαλαμά, την «Άφίσα» του Άγγ. Σταματάκη και τό λαδοπαστέλ «Έλλάς» τής Ξένης Χατζημιαχάλη.

Η χαρακτική τής έκθέσεως είναι άνώτερας ποιότητας. Όλων των νέων που συμμετέχουν τα έργα είναι δείγματα εύαισθησίας καλά καλλιερημένης και προχωρημένης τεχνικής. Όσο για τους δυό βραβευμένους, τον Παναγιώτη Κατσουλίδη και την Έλένη Οικονομίδου, δέν μπορεί, παρά να έκφράση κανείς τον ένθουσιασμό του: σπάνια νέοι τεχνίται του σκαλιδιού φτάσανε, ο καθένας με τον δικό του τρόπο, σε τόσο ικανοποιητικά άποτελέσματα. Πρόκειται για δυό άυθεντικά ταλέντα, από τα σπανιώτερα.

ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ